

Handläggare: Leif Jarlebring
Telefon: 08-508 10 345

Till
Östermalms stadsdelsnämnd,
sammanträde 2011-06-16

Överenskommelse om samordnad handläggning av familjevård och kontaktverksamhet

Förslag till beslut

Förslaget till överenskommelse om samordnad handläggning av familjevård och kontaktverksamhet godkänns

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Anna-Lena Christensson österberg
avdelningschef

Sammanfattning

I Tertialrapport 1 som behandlades av nämnden den 19 maj föreslogs (sid 38) att Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningars familjevård och kontaktverksamhet sammanförs till en gemensam arbetsgrupp på Östermalms stadsdelsförvaltning. I det här ärendet beskrivs detaljerna och den föreslagna överenskommelsen mellan förvaltningarna.

Antalet familjehemsplaceringar har minskat och en gemensam handläggning ger bättre underlag för bemanning och kompetensutveckling inom området. Nu skapas en arbetsgrupp på 3 personer vilket ger möjlighet att utveckla kompetens för familjevård med god personaltäckning och mindre sårbarhet. I samband med pensionsavgång för en medarbetare på Norrmalms stadsdelsförvaltning kan en anpassning av bemanningen ske. Den nya arbetsgruppen får en budget som omfattar personal och telefon- och it-kostnader. Vårdkostnaderna debiteras respektive förvaltning via Paraply-systemet liksom resor till familjehem, handledning och utbildning. Familjehemssekreterarna agerar som medarbetare på den förvaltning till vilket ärendet hör. För att behålla sambandet till utredningsgrupperna blir arbetsledare på respektive förvaltning ansvarig för förslag till nämndbeslut och beslut delegerade på högre nivå än handläggarnivån. Därmed behöver Norrmalms stadsdelsförvaltning inte heller betala för arbetsledning.

Bakgrund

Östermalms stadsdelsförvaltning har sedan flera år utvecklat samarbete inom olika verksamheter med andra stadsdelsförvaltningar, främst med Kungsholmen och Norrmalm. I

Tertialrapport 1 som behandlades av nämnden den 19 maj föreslogs (sid 38) att Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningars familjevård och kontaktverksamhet sammanförs till en gemensam arbetsgrupp på Östermalms stadsdelsförvaltning. I det här ärendet beskrivs detaljerna och den föreslagna överenskommelsen mellan förvaltningarna.

Inom familjevården har ärendantalet minskat hittills under 2000-talet. I Östermalms stadsdelsområde har antalet familjehemsplacerade barn halverats under de senaste fem åren. Idag har Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar ca 20 placeringar var.

Familjehemsvården har under senare tid uppmärksamats såväl på statlig som på kommunal nivå. De barn som placeras i familjehem är mer beroende än någon annan barngrupp av att kommunen sköter sin uppgift väl. Barnen har inte tillgång till samma stöd i sitt eget nätverk som andra barn och många får socialtjänsten som sin verkliga "vårdnadshavare" under hela sin uppväxt. Barnens rätt till delaktighet har särskilt poängterats de senaste åren. Såväl riksdagens revisorer som stadens egna har granskat familjevården och i den s.k. vanvårdutredningen föreslås regler för att öka insyn och kontroll av hur barnens vård genomförs. Det behövs en kompetent arbetsgrupp med möjlighet att arbeta nära barn och familjer med långsiktighet, varaktighet och delaktighet för barn och i den mån det är möjligt föräldrar. Möjligheten att överföra vården till familjehemmen är ett sätt att ge barnen likvärdiga förhållanden som andra barn. Uppföljningen ska också förbättras och här ger utredningsmodellen BBIC (Barns Behov I Centrum) förutsättningar till en systematisk uppföljning.

Utgångspunkter

Familjehemsverksamheten har som uppgift att ge utsatta barn och ungdomar ett gott hem med kärlek och omsorg, samt hjälp med skolgång som ofta också innebär extraresurser, hälsovård, tandvård och psykiatrisk hjälp. Arbetet innebär stora krav på engagemang, skicklighet och samarbetsförmåga. Flera av de insatser barnen behöver ska sökas hos skolor och vårdgivare på placeringsorten. Familjehemssekreterarna ska upprätta ett samarbete med förskolor och skolor på placeringsorten, barnpsykiatri och barnhälsovård i andra kommuner. Uppgiften är att föra fram de placerade barnens behov som konkurrerar med de infödda barnen om resurserna. Familjehemmet måste känna att de får ett kompetent stöd i sitt arbete. Familjehemmen har ofta kontakt med varandra och en stadsdelsförvaltning som får dåligt rykte i detta sammanhang kan ha svårt att rekrytera nya hem. Familjehemsplaceringar är det sociala arbetets mest långsiktiga uppgift där alla uppgifter från rekrytering av familjehem, handledning av hemmen, stöd till barnen och samarbete med biologiska föräldrar och nätverk tillsammans skapar kvaliteten i vården. Det är ett arbete där nätverket kring varje barn måste skapas och upprätthållas under lång tid, som längst drygt 20 år.

En specialisering och koncentration av kunskap kan ha fördelar. Såväl Norrmalms som Östermalms stadsdelsförvaltningar har i dag ett lite för litet underlag i det här avseendet för att på egen hand bemanna en stabil och kompetent familjehemsgrupp. Samtidigt är utgångspunkten för socialtjänstlagen en helhetssyn som gör samarbetet mellan familjehemssekreterarna och utredningsgrupperna i stadsdelsförvaltningarna viktigt, t ex vid placeringar av barn. De som utreder måste se det naturligt att tidigt ta med familjehemssekreterarna i arbetet. Socialtjänsten har ibland kritiserats för ur barnens skadligt långa jourplaceringar. För att ett litet barn inte ska utsättas för flera skadliga separationer måste rekryteringen utvecklas och starta så snart det är möjligt.

Familjehemssekreterarna måste ha möjlighet att lära känna barnet och dess nätverk tidigt.

Detta kräver att familjehemsgruppen kontinuerligt har kontakt med möjliga familjehem och följer upp tips från de hem vi engagerat. Ett gediget och omsorgsfullt arbete är en förutsättning för en bra start på placeringarna. Det innebär också att stadsdelsförvaltningen kan slippa anlita s.k. konsulentstöd för att få familjehem. Vid långa uppväxtplaceringar blir kostnaden orimlig. Har man tvingats göra en placering med konsulentstöd är det svårt att återta placeringen. För att ett familjehem ska lämna sin konsulentorganisation och ta uppdraget direkt av stadsdelsförvaltningen krävs att de känner att de kan lita på att familjehemssekreteraren finns till hands när de behöver stöd på samma sätt som konsulenten.

Nuvarande organisation

På Norrmalms stadsdelsförvaltning ansvar familjehemssekreterarna för 20 placeringar samt därutöver kontaktmannaverksamheten i sin helhet. Det rör sig om 12 kontaktfamiljer och 6 kontaktpersoner för ungdom. Därutöver 4 umgängesstödsärenden enl Föräldrabalansens (FB) bestämmelser. För tre barn kommer stadsdelsnämnden föreslås ansöka om överflyttning av vårdnad till resp. familjehem. Organisatoriskt leds verksamheten av en enhetschef som också svarar för mottagningsgruppen och familjerätten.

På Östermalms stadsdelsförvaltning ansvarar familjehemssekreterarna för 20 placeringar. Antalet placeringar har minskat senaste åren därför att ett stort antal unga flyttat till eget boende. Familjehemssekreterarna har haft ett intensivt arbete med avslutning och utslussning samt dessutom genomförande av BBIC inom familjevården. De har dessutom deltagit i förebyggande verksamhet. I två fall har stadsdelsnämnden beslutat ansöka om överflyttning av vårdnaden till familjehemmen. Kontaktverksamheten handläggs av en kontaktsekreterare på halvtid. Också denna verksamhet har minskat de senaste åren. F.n. finns 11 barn med kontaktfamilj och 5 kontaktpersoner för ungdom. Därutöver finns 4 umgängesstödsärenden.

Organisatoriskt leds verksamheten av en enhetschef som också svarar för sociala utredningar, vård och behandling för barn 0-9 år, familjerätt samt stöd och service till barn med funktionsnedsättning och deras familjer.

Som synes är ärendantalet jämnt fördelat mellan de två stadsdelsförvaltningarna.

Förslag till ny organisation

En gemensam grupp, bildas med tre heltidsanställningar som handlägger bägge förvaltningarnas familjevård och kontaktverksamhet.

Umgängesstödet som sedan 1 augusti 2010 förändrats till en mer aktiv och tillfällig del av socialtjänstens familjerättsliga verksamhet bör dock organiseras på respektive stadsdelsförvaltning i nära samarbete med familjerätten. Familjehemsgruppen sköter dock rekrytering och arvodering av de personer som ska utses för umgängesstöd enl FB. Uppgiften att utse person och överenskomma om tider för umgänge och eventuella ändringar ska dock vara kvar på respektive stadsdelsförvaltning.

Verksamheten har en akut karaktär eftersom den ska förekomma i en familjerättslig konflikts utredningsskede, där konfliktnivån är hög. Verksamheten, som ännu inte funnit sin form måste utvecklas i nära samarbete med familjerättssekreterarna.

Familjehemsgruppen placeras på Östermalms stadsdelsförvaltning där medarbetarna formellt blir anställda. De ska dock ha behörighet som handläggare i Paraply-systemet på

bägge förvaltningarna.

Gruppens kostnader debiteras Norrmalms stadsdelsförvaltning med hälften av fasta kostnader och de faktiska kostnader som gäller Norrmalmsplaceringarna. Alla klientkostnader debiteras respektive förvaltnings familjevårdskonto genom Paraplyet eller Agresso.

Ansvar i ärenden ligger hos ordinarie chef på respektive förvaltning. Enhetschefen i förvaltningen är också delegat i enlighet med delegationsordningen och föredragande i respektive stadsdelsnämnd och dess sociala delegation. Gruppen ska regelbundet delta i enhetsmöten på bägge förvaltningarna. Enhetscheferna i de bägge förvaltningarna ansvarar gemensamt för gruppens kompetensutveckling, metodutveckling och samarbetsrutiner.

Den enkla konstruktionen, som kräver minimal administration, medger dessutom att förvaltningarna har full kontroll över sina ärenden och bra samband med den övriga verksamheten i familjeenheterna. Den har även fördelen att eventuell anslutning av ytterligare en stadsdelsförvaltning kan ske utan stora kostnader eller organisatoriska problem.

Budgetering, fördelning av kostnader

Förvaltningarna föreslås varje år i september fastställa nästa budgetårs bemanning samt fördelningen av kostnader. Eventuell anslutning av någon ytterligare stadsdelsförvaltning bör beslutas samtidigt. Eventuell uppsägning av samarbetet sker också i september för nästkommande budgetår.

Namn

Gruppen kommer att vara ett gemensamt kompetenscentrum för familjevård och kontaktverksamhet. Att döpa enheten till kompetenscentrum kan dock vara förvirrande eftersom det kan föra tankarna till en enhet med andra uppgifter än myndighetsutövning.

Namnet föreslås därför bli **Familjevården Norrmalm och Östermalm**, eventuellt med undertitel *Kompetenscentrum för familjevård och kontaktverksamhet*.

Förändringen genomförs from 2011-06-01.

Bilaga

Förslag till överenskommelse